SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2019

1257/2019

Valtioneuvoston asetus
asuinympäristöstä ja ruokahuollosta kalastusaluksella

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain (395/2012) 11 §:n 5 momentin, 14 §:n 2 momentin ja 15 §:n 3 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan kaupallista toimintaa harjoittaviin merikalastusaluksiin, joilla työskentelee sekä työsuhteessa olevia että muita kalastajia tai pelkästään työsuhteessa olevia kalastajia.

Tätä asetusta ei kuitenkaan sovelleta kalastusaluksiin, jotka tavallisesti viipyvät merellä alle 24 tuntia ja joissa ei asuta niiden ollessa satamassa.

2 §

Asuintilat

Alle 24 metriä pitkillä aluksilla asuintiloissa on oltava riittävä huonekorkeus. Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla asuintilojen huonekorkeuden on oltava vähintään 203 senttimetriä.

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla asuintilat eivät saa olla suorassa yhteydessä työtiloihin eikä asuintiloihin saa johtaa läpivientejä hydrauli-, kaasu-, höyry- tai muille putkille.

3 §

Makuuhyttien sijoittelu

Makuuhytit eivät saa olla suorassa yhteydessä kalavarastojen ja konetilojen kanssa lukuun ottamatta hätäuloskäyntejä.

Alle 24 metriä pitkillä aluksilla on vältettävä sitä, että makuuhytit ovat suorassa yhteydessä keittiöihin, varastoihin, kuivatustiloihin tai yhteisiin saniteettitiloihin lukuun ottamatta kahdelle hytille yhteisiä saniteettitiloja.

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla makuuhyttien on oltava erillään lastitiloista sekä keittiöistä, varastoista, kuivatustiloista ja yhteisistä saniteettitiloista lukuun ottamatta hätäuloskäyntejä ja kahdelle hytille yhteisiä saniteettitiloja.

Makuuhytit on sijoitettava siten, että aluksen liikkeiden vaikutus ja voimistuminen voidaan minimoida aluksen tyyppi, mittasuhteet ja käyttötarkoitus huomioon ottaen. Makuutiloja ei kuitenkaan saa koskaan sijoittaa törmäyslaipion keulapuolelle. Laipion sen osan, joka erottaa lasti- ja konetilat, keittiöt, varastot, kuivaustilat tai yhteiset saniteettitilat ma-

Neuvoston direktiivi 2017/159/EU (32017L0159); EUVL L 25, 31.1.2017, s. 12

kuuhyteistä, ja ulkolaipioiden on oltava rakennettuja teräksestä tai muusta veden- ja kaasunpitävästä materiaalista.

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, makuuhytit on sijoitettava kokonaan ylimmän lastivesiviivan yläpuolelle aluksen keski- tai peräosaan siten, että niihin tulee luonnonvalo.

4 §

Makuuhytit

Alle 24 metriä pitkillä aluksilla henkilöä kohden lasketun makuuhytin lattiapinta-alan, johon ei sisälly makuupaikkojen ja lukittavien kaappien vaatima lattiapinta-ala, on oltava riittävä ja kalastajien käytettävissä olevan tilan viihtyisä, ottaen huomioon aluksen käyttötarkoitus. Vähintään 24 metriä mutta alle 45 metriä pitkillä aluksilla henkilöä kohden lasketun makuuhytin lattiapinta-alan, johon ei sisälly makuupaikkojen ja lukittavien kaappien vaatima lattiapinta-ala, on oltava vähintään 1,5 neliömetriä. Vähintään 45 metriä pitkillä aluksilla henkilöä kohden lasketun makuuhytin lattiapinta-alan, johon ei sisälly makuupaikkojen ja lukittavien kaappien vaatima lattiapinta-ala, on oltava vähintään 2 neliömetriä.

Miehille ja naisille on oltava erilliset makuuhytit.

5 §

Henkilöiden määrä makuuhyttiä kohden

Alle 24 metriä pitkillä aluksilla yhdessä makuuhytissä saa olla enintään kuusi henkilöä.

Henkilöiden lukumäärästä makuuhyttiä kohden vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla sekä mahdollisuudesta hakea poikkeusta makuuhyttien vähimmäismäärästä vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla, joiden bruttovetoisuus on alle 1 000, säädetään laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain (395/2012) 11 §:ssä.

Makuuhyttiä käyttävien henkilöiden sallittu enimmäismäärä on merkittävä pysyvällä tavalla hyttiin paikalle, josta se on helposti nähtävissä.

6 §

Makuuhyttien varustelu

Makuuhytit on suunniteltava ja varustettava siten, että ne ovat viihtyisiä ja helppoja pitää puhtaana. Niissä on oltava riittävän tilavat erilliset lukittavat kaapit vaatteiden ja muiden henkilökohtaisten tavaroiden säilyttämistä varten. Makuuhytit on varustettava vuodevaatteilla ja muilla liinavaatteilla.

Alle 24 metriä pitkillä aluksilla makuuhyteissä on oltava erilliset, riittävän suuret vuoteet sekä sopiva kirjoitusalusta.

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla makuuhyteissä on oltava kirjoituspöytä ja tuoli sekä vuode, jonka sisämitat ovat vähintään 198 x 80 senttimetriä.

7 §

Virkistystilat

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla kaikille aluksella oleville kalastajille on järjestettävä virkistykseen tarkoitetut tilat ja palvelut. Tarvittaessa virkistystiloina voidaan käyttää ruokailutiloja.

8 §

Keittiö ja ruokailutilat

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla on oltava erillinen keittiö. Alle 24 metriä pitkillä aluksilla, jos erillistä keittiötä ei voida järjestää, on oltava riittävän tilava, asiamukaisesti varustettu ruoan valmistukseen käytettävä tila.

Aluksilla on oltava niiden käyttötarkoitukseen sopivat ruokailutilat. Ruokailutilat on sijoitettava mahdollisimman lähelle keittiötä, ei kuitenkaan koskaan törmäyslaipion keulapuolelle. Alle 24 metriä pitkillä aluksilla ruokailutilojen on sijaittava mahdollisuuksien mukaan erillään makuutiloista. Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla ruokailutilojen on sijaittava erillään makuutiloista.

Ruokailutilojen on oltava niin tilavia, että kaikki aluksella olevat henkilöt voivat käyttää niitä samanaikaisesti. Kaikille aluksella oleville kalastajille on järjestettävä ruokailuvälineet.

9 §

Ruokahuolto

Alukselle on varattava riittävästi ruokaa ja terveydensuojelulain (763/1994) mukaiset laatuvaatimukset täyttävää talousvettä ottaen huomioon kalastajien määrä sekä matkan pituus ja luonne. Ruoan on vastattava ravitsemusarvoltaan, laadultaan ja määrältään kalastajien tarpeita. Lisäksi on otettava huomioon heidän uskontonsa ja kulttuurinsa asettamat rajoitukset sekä vaihtelun tarve.

Elintarvikkeita varten on järjestettävä varasto, jääkaappi tai muu säilytystila, joka on kuiva, viileä ja hyvin tuuletettu siten, että ruoan pilaantuminen voidaan ehkäistä.

10 §

Talousveden hankinta

Ellei erityistilanteesta muuta johdu, talousvettä ei saa ottaa muualta kuin yleisestä vesijohtoverkosta tai muusta sellaisesta paikasta, jossa veden laatu täyttää talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja jossa veden laatua seurataan säännöllisesti.

Jos vettä joudutaan ottamaan sellaisessa satamassa, jossa veden laatu ei oletettavasti täytä terveydensuojelulain mukaisia laatuvaatimuksia tai jossa on mahdollisesti liikkeellä tai on todettu suolistoinfektioita tai muita talousveden välityksellä leviäviä tarttuvia tauteja, vesi on ennen sen käyttöä talousvedeksi joko desinfioitava tai keitettävä.

11 §

Saniteettitilat

Kaikkien aluksella olevien henkilöiden käytettävissä on mahdollisuuksien mukaan oltava saniteettitilat, joissa on käymälät, pesualtaat sekä ammeet tai suihkut, jos heidän työnsä aluksella sitä vaatii. Tilojen on täytettävä terveyttä ja puhtautta koskevat vähimmäisvaatimukset ja kohtuulliset laatuvaatimukset. Saniteettitilat on suunniteltava siten, että ne eivät likaa muita tiloja ja sallivat yksityisyyden.

Jos aluksella on saniteettitilat, niiden tuuletus on järjestettävä muista asuintiloista erikseen suoraan ulkoilmaan. Kaikkien pintojen saniteettitiloissa on oltava helposti ja tehokkaasti puhdistettavissa. Lattioiden on oltava materiaalia, joka estää liukastumista.

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla on oltava ainakin amme tai suihku, yksi käymälä ja yksi pesuallas enintään neljää sellaista kalastajaa kohden, joiden hyteissä ei ole saniteettitiloja.

12 §

Pesula

Alle 24 metriä pitkällä aluksella on oltava mahdollisuus vaatteiden pesemiseen ja kuivaamiseen, jos aluksen kalastustapa sitä edellyttää.

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla on oltava mahdollisuudet vaatteiden pesemiseen, kuivaamiseen ja silittämiseen.

Vähintään 45 metriä pitkillä aluksilla on oltava vaatteiden pesemistä, kuivaamista ja silittämistä varten tarkoitetut tilat, jotka on sijoitettu erilleen makuuhyteistä, ruokailutiloista ja käymälöistä ja joissa on tuuletus ja lämmitys sekä pyykkinarut tai muut vaatteiden kuivaamiseen tarvittavat välineet.

13 §

Sairashytti

Sairaalle tai loukkaantuneelle kalastajalle on tarvittaessa järjestettävä oma hytti.

Vähintään 45 metriä pitkässä aluksessa, jonka bruttovetoisuus on yli 500, jolla työskentelee vähintään 15 kalastajaa ja joka tekee yli kolme vuorokautta kestävän merimatkan, on miehistön koosta ja matkan kestosta riippumatta oltava erillinen sairashytti, jossa voidaan antaa sairaanhoitoa. Sairashytissä on oltava asianmukaiset varusteet ja sen puhtaudesta on huolehdittava.

14 §

Muut tilat

Sadevarusteiden ja muiden henkilökohtaisten suojavarusteiden säilyttämistä varten tarkoitettujen tilojen on sijaittava makuuhyttien ulkopuolella.

15 §

Käytävät

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla käytävän vapaan, käsijohteiden välisen leveyden on oltava vähintään seuraava:

aluksen bruttovetoisuus	käytävän vapaa leveys (metriä)
alle 100	0,65
100 – 499	0,70
500 – 999	0,75
1 000 – 2 999	0,85
vähintään 3 000	0,90

16 §

Eristys ja viemäröinti

Asuintilojen on oltava riittävästi eristettyjä. Lattioissa, levyissä, liitoksissa, paneloinnissa ja sisälaipioissa käytettävien materiaalien on edistettävä terveellistä ympäristöä. Kärpästen ja muiden hyönteisten pääsy kalastusalusten asuintiloihin on tarvittaessa estettävä.

Kaikkien asuintilojen on oltava viemäröityjä.

17 §

Tuuletus ja ilmastointi

Asuintiloissa on oltava tyydyttävän ja riittävän ilmanlaadun takaava tuuletusjärjestelmä kalastajien ollessa aluksella.

Vähintään 24 metriä pitkien alusten asuintilat on ilmastoitava, paitsi jos alus liikennöi säännöllisesti alueilla, joiden ilmasto-olosuhteet eivät sitä edellytä. Ilmastointijärjestelmän on oltava toiminnassa aina, kun kalastajat ovat aluksella.

18 §

Lämmitys

Asuintiloissa on oltava ilmasto-olosuhteiden edellyttämä riittävä lämmitys.

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla on oltava ilmasto-olosuhteet huomioon ottaen riittävästi lämpöä tuottava asianmukainen lämmitysjärjestelmä. Järjestelmän on tuotettava lämpöä kaikissa olosuhteissa tarpeen mukaan, ja sen on oltava toiminnassa silloin, kun kalastajat asuvat tai työskentelevät aluksella, jos olosuhteet sitä edellyttävät.

19 §

Valaistus

Kaikissa asuintiloissa on oltava riittävä valaistus. Jos aluksen ruokailutiloissa, käytävissä ja tiloissa, joita käytetään tai voidaan käyttää hätäuloskäynteinä, ei ole hätävalaistusta, ne on pidettävä yöllä aina valaistuina.

Makuutiloissa on oltava normaali valaistus ja hätävalaistus sekä jokaisessa vuoteessa lukulamppu. Jos makuutiloihin tulee päivänvalo, se on voitava pimentää.

Vähintään 24 metriä pitkillä aluksilla asuintilojen valaistusvoimakkuuden on oltava vähintään seuraava:

Yleisvalaistus	100 luksia
Pöytävalaistus ruokailu- ja virkistystiloissa	150 luksia
Luku- ja kirjoitusvalaistus	
Pöytävalaistus	500 luksia
Makuusijan lukuvalaistus	300 luksia
Käytävät ja portaikot	100 luksia
Saniteettitilat	
Yleisvalaistus	100 luksia
Peilivalaistus	300 luksia

20 §

Asuintilojen siisteys

Asuintilat on pidettävä puhtaina ja asuttavassa kunnossa eikä niissä saa säilyttää tai varastoida tavaroita, jotka eivät ole asukkaiden henkilökohtaista omaisuutta tai tarkoitettu takaamaan heidän turvallisuutensa tai pelastautumisensa.

Keittiötilat ja ruoan varastointitilat on pidettävä puhtaina ja siisteinä. Jätteet on säilytettävä suljetuissa säiliöissä, joissa on tiivis kansi. Tarvittaessa jätteet on siirrettävä pois tiloista, joissa käsitellään elintarvikkeita.

21 §

Yhteydenpito

Kalastajille on varattava yhteydenpitoon tarvittavat välineet, jos se on käytännössä mahdollista, kohtuullisen hintaista eikä lisää laivanisännän kokonaiskustannuksia.

22 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

23 §

Siirtymäsäännös

Tätä asetusta sovelletaan alukseen, jonka

1) rakentamisesta tai osittaisesta uudistamisesta on sovittu tämän asetuksen voimaan tultua;

2) rakentamisesta tai osittaisesta uudistamisesta on sovittu ennen tämän asetuksen voimaantuloa ja joka toimitetaan aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta;

3) rakentamisesta ei ole sovittu mutta jonka köli lasketaan, jonka rakentaminen alkaa tai jonka kokoonpano on alkanut siten, että siihen on käytetty vähintään 50 tonnia tai yksi prosentti arvioidusta tarvittavasta materiaalista pienemmän luvun mukaisesti, tämän asetuksen voimaan tultua.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2019

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen

Hallitussihteeri Tuula Andersin

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904